



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

# **Valerii Andreae Desselii Erotemata Ivris Canonici**

**Andreas, Valerius**

**Francofurti & Lipsiae, 1720**

XXXVIII. de Jure Patronatus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63277](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63277)

habere permittitur, diebus solemnibus  
storum majorum exceptis.

3. *Que dicitur curata capella?*

Dicitur hæc Ecclesia Parochialis  
etiam Capella ab Ecclesia parochiali  
pendens jurisdictioni ac visitationi  
chidiaconi, Archipresbyteri seu De  
ut vocant, Christianitatis subjecta.

4. *Capellis Monachorum singulis quibus  
quibus imponi debent?*

*e. 2. sup. de* Non singuli singulis, sed vel terni  
*statu mo-* saltim bini, ne Monachus solus ex  
*nach. c.* inter seculares homines spiritualium  
*ult. h. 1.* stium conflictum expectet, & ut hæc,  
quibuscum vitam possit ducere  
rem. Non obstante rescripto  
rem impetrato, si in eo non fiat  
*e. 3. h. 1.* Concilii Lateranensis, quod alias habetur  
obreptitium, vel subreptitium.

De Jure Patronatus.

TIT. XXXIIX.

Hinc incipit tertium hujus libri  
brum, de rebus & Clericorum, &  
gularium, & Laicorum communium  
ut est jus patronatus.

## 1. Quid est Jus Patronatus?

Jus patronatus est jus quoddam Ecclesiasticum spirituali adnexum præsentandi Clericum seu ministrum Ecclesiæ ad beneficium vacans.

## 2. Quibus competit hoc jus, &amp; quibus ex causis?

Competit illis, qui vel fundarunt, vel *Conc. Tr.* construxerunt, vel dotarunt Ecclesiam, *sess. 25. c. 9.* sive ipsimet, sive alii, a quibus causam *Fachin. 8.* habent: item præscriptione temporis *c. 25. c. 1. 5.* moriam hominum excedentis, & ex privilegio summi Pont. *c. 7. & c.* Competit autem vel *ult. de concess. præb.* Clericis, vel Ecclesiis ad monasteriis, vel etiam Laicis, imo & foeminis.

## 3. Quomodo Laicus est capax hujus juris utpote Ecclesiastici?

Datum hoc Laicis ex benignitate quadam Canonica, in vicem ejusdem remunerationis, ut hac ratione magis excitarentur ad fundandas & dotandas Ecclesias, cultumque religionis promovendum. Unde & patrono laico honor & primus locus debetur in Ecclesia & in progressu publico, eique, si ad inopiam redigi contingat, succurritur ab Ecclesia, quam fundavit.

R 4

4. Quo.

## 4. Quotuplex est jus Patronatus?

*c. Nobis 21.* Duplex, Ecclesiasticum & Laicum.  
*b. t. & can.* ecclesiasticum dicitur, quod competit  
 quicumq; ne Ecclesie, sive quis fundaverit Ec  
*XVI. q. 7.* siam ex bonis Ecclesiasticis, sive jus  
*c. an. b. t. in* lud originem habuerit ex patrimonio  
*6. vide late* ci, & postea quovis modo fuerit trans  
*Garz. 2. de* tum in Ecclesiam, aut adnexum digni  
*benef. p. 3.* ti aut beneficio Ecclesiastico. *Laicis*  
*c. 1. n. 591.* quod alicui laico sive Clerico competi  
 ratione foundationis aut dotationis, ex do  
 nis secularibus sive proprio patrimonio  
 Addunt aliqui & *Mixtum*, partim ratione  
 proprii patrimonii, partim ratione Eccle  
 siae, alicui competens.

5. Quotuplex, & quae inter has species  
differentia?

Triples, veluti imprimis Patronus Ec  
 clesiasticus, beneficio, vel Ecclesia, cui  
 est patronus, vacante, habet semestre, ut  
 est, spacium sex mensium, intra quod  
*c. 5. in fine* idoneum aliquem ministrum nominet,  
*& aliis h.* & praesentet. Laicus vero tantum quatuor  
*t. & c. un.* tuor mensium. II. Patronus Ecclesiasticus  
*eod.* sticus praesentando aliquem idoneum, non  
 potest postea intra idem tempus alium  
*c. 24. b. t.* praesentare; ut hic locus sit regulae, quod  
 prior est tempore, potior est & jure. Laicus

us vero, uno aliquo etiam idoneo præ-  
 sentato, potest adhuc intra idem tempus *c. 5. & d. c.*  
 quadrimestre præsentare alium tertium, *24. hoc tit.*  
 & deinceps, accumulando posteriorem  
 præsentationem priori. III. Legatus  
 summi Pontificis Ecclesias & beneficia,  
 quæ patronos habent Ecclesiasticos, con-  
 ferre potest, absque consensu & præsen-  
 tatione Ecclesiastici patroni; non etiam  
 beneficia, quæ pertinent ad patronos lai-  
 cos, qui non subsunt jurisdictione Lega- *c. 20. b. t.*  
 ti, veluti patroni Ecclesiastici.

6. Patronus Ecclesiasticus an seipsum præ-  
 sentare poterit?

Non potest, quantumcunque idoneus  
 sit: quia nullus se ingerere debet Eccle- *c. 16. b. tit.*  
 siasticis ministeriis, & quia nemo sibi ipsi  
 donare quicquam potest; cum inter do- *c. ult. sup.*  
 nantem & accipientem debeat esse distin- *de instit.*  
 ctio personalis.

7. Quod si plures ejusdem Ecclesie vel bene-  
 ficii sint patroni?

Tunc, si jus patronatus spectet ad eos,  
 ut singulos, veluti si patronus, qui fun-  
 davit, vel dotavit, plures reliquerit libe-  
 ros, vel hæredes transibit jus illud in so-  
 lum, & singuli separatim præsentare  
 R 3 pote-

poterunt, aliis non vocatis vel requisitis

quia jus patronatus jus est individuum

*c. 2. §. ex* quemadmodum & jure civili servatur  
*his igitur* sunt individua, quae idcirco ad hanc

*D. de V. O.* in solidum transeunt. Inter quos, si

*c. 1. 2. §. 3.* conveniat, & alii hunc, alii alium praesentent,

*b. t. v. allen.* interponet partes suas Episcopus

*hic §. 5.* tollendi scandali causa.

*num. 5.*

8. *Quibus modis amittitur Jus Patronatus?*

I. Amittitur, si patronus Rectorem

Ecclesiae, vel alium Clericum ejusdem Ecclesiae,

per se vel per alios, occidere vel

mutilare praesumpserit: & hoc casu

*c. pen. b. t.* jus patronatus ei Ecclesiae, cui iniuria

lata. II. Confiscatione bonorum, &

causa haereseos, vel laesae Majestatis, vel

alias extra hujusmodi causas; quocirca

*c. 6. 16. §.* jus patronatus transit in fiscum; hinc

*23. b. t.* que a fisco divenditis, in emptorem. III.

Emens, vendens, vel alias comparans

jus patronatus per se, amittit illud ipso

jure, eoque casu Ecclesia redit ad libertatem.

9. *Cur dicitur per se vendi non posse Jus Patronatus?*

Quia sic vendi jus illud nequit absque

Simonia, daretur enim tempore praesentis

rituali, vel quod spirituale adnexum est

rerum cum ipsa rerum universitate, veluti si villa aliqua vendatur, vel in emphyteusin detur, cui jus patronatus adharet, etiam jus patronatus ad emptorem transit: nisi nominatim in contractu exceptum fuerit. *c. Ex litteris 7. b. tit.*

De Censibus, Exactionibus & Procurationibus.

TIT. XXXIX.

Ex eo, quod patronus in fundatione ac dotatione Ecclesie ab initio sibi, auctoritate Episcopi, reservare solet certos redditus annuos & census moderatos, sequitur hic Tit. *De censibus &c.* de que aliis præstationibus & tributis.

1. Quid igitur nomine Censuum intelligitur?

Generaliter accepto nomine Censuum, significat quicquid annuatim penditur. Strictè vero, prout hoc loco sumitur, censum intelligimus onus reale ipsi Ecclesie impositum, sive in pecunia numerata, sive in alia qualibet re subsistat: *Recepimus vel annum canonem, qui ex proventibus Ecclesie, vel monasterii, aliorumve priorum locorum debetur, solviturque aut Superioribus, veluti Episcopo in* *c. 2. b. t. c. 8. inf. de privil. c. titus 5. de gnum relig. domo.*